

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на чверть року	3 р. ав.
на місяць	1 р. ав.

За границю:

на цілий рік	20 рублів
	або 40 франків
на пів року	10 рублів
	або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят з год. 8-їй пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Цікавий голос з табору обструкції.

Ліберальна Tetschener-Bodenbach Ztg. стояла доси на чолі німецької обструкції. Звідтам виходили заєдно кличі до бою! Однак на днях повіяло в стовпцях сего дневника немов иньшим вітром, так, що самі Німці счудувались на вид сего звороту. Зворот сей знаменний. Він ілюструє докладно ситуацію, в яку попала німецька обструкція безнастанною негациєю для негациї. Дневник сей каже:

«Не ті ми стали, якими були. Хиба давна форма лишила ся. На ділі заволоділо нами якесь розчарованє. Ми не ступаємо певно в перед. Ми умучені. Дневникарські фрази не одушевляють нас вже. Не склалось так, як ми сподівались. Ми думали, що пряма обструкція подасть нам більше добра. Так приваїньше говорили нам наші проводирі. Тимчасом виграли ми всі карти, одну по другій, а гри таки не виграли. Вправді каже нам ще дехто: ждїть, осїнь буде лучша від весни! Але нам не став сили вірити в ті обїтвнїці. Ми зрозуміли, що пустий крик нас не спасе. Нас годовано лише окликами. Зразу домагали ся ми територіяльного подїлу, відтак національної автономїї, потім німецького державного язика, відтак верховодного становиска в Австрії, аж вкінці ціла наша національна програма зійшла на домаганє, щоби правительство знесло язикові розпорядженя. Нинї всі замовкли. А замовкли всі по причинї тероризму. Всякий боїть ся виступити з розумною гадкою, бо деякі дневники сейчас споганяють єго. Шенерер величає ся, що весь парїд стоїть за ним. А ми знаємо, що ми нинї більше роз'єднані як коли-небудь давнїше. А до того сей роздор росте з кождою днїною. Навїть і національний наш табор вже розпадає ся. Наколи на око він видає ся ще одноцїльним, то лише задля тероризму. Тї, що самі мислили і мислять, відтягають ся, а на їх місцє стають крикуни. Число їх росте з кождим днем. Шенерер думав, що могутність єго личности удержить нас в єдности і солідарности, що ми на слїпо підемо за ним? Досвїд, який він доси зробив на нас, утверджає єго в тїм мвїню. Він спеціяліст в політичних штучках. Але як би правительство відняло єму нагоду до показуваня сих політичних штучок, то мудрість єго вже скінчена. Єго мудрість вистанє, щоби заповнити одно число «Unverfälschte deutsche Worte». Не говоримо сего в обиду Шенереру, анї зі злости. Але так діла стоять. В німецькій суспїльности підготовляє ся переворот, з котрого добро не вийде. Під покривкою, що хтось хоче виманциповатись з під власти Шенерера, утікає він і від програми радикальної нашої політики. Позаяк се або друге не повелось, то кидаєсь до коша ціла радикальна програма. Переворот сей їно-що починає ся, але він набирає чим-раз більше сили. Правительство може сей переворот використати. Як лише уживє проти нас строгших мїр, а ми не остоймось, то один, другий, третій скаже сейчас: Ось, бачите! До чого довели ви з вашим радикалізмом! Тепер стоїте як дурні і не знаєте, що робити? Ви лише погіршили положенє Німців в Австрії замість поліцшити. А ті що таке скажуть, найдуть собі прихильників. Сейчас потім являть ся різні «Beschwichigungsraethe», вилізуть з заулків всякі карєровичі і ми ошнімось там, де були, не вдїявши нічого, а втративши не одно право. Ми

заклучимо відтак роз'єм з всіма і з соромом покінчимо цілу кампанїю».

Статя ся дуже поучаюча не лише для самих Німців, але в великій часті для сих сторонництв других народів австрійських, що наслідують німецьку обструкцію хоч би такою опозицією для опозиції, яка становить альфу і омегу рускої незалежної політики. І в нас стоять замість позитивної роботи над народом оклики, в котрих осушенє ледви чи вірять самі проводирі опозиції. В недавній порі мали нас спасти: крайня опозиція, зміна системи, подїл Галичини, автономія національна і консолїдація. А приятелями, що мали нам подати помічну руку, була зразу покійна антикаліція славянська, відтак був Люєгер з антисемїтами, Пернерсдорфер з соціальними демократами, а в найновїших часах навіть обструкція німецька. Рівнож не вольні ми і від тероризму Шенерерівского. І в нас бїли поклики до бойкоту сих всіх, що не подали руки московским ренегатам. Консолїдаційні органи кидали і кидають грязю на всі сторони. Інсинуації сиплють ся мов з мішка. Обиди стоять на дневнім порядку. А результат? Результат подібний до результатів німецької обструкції. Зневїра вселяє ся чим-раз в ширші круги і посеред самими сконсолїдованими. Акція така, що дозволила упасти консолїдаційним кандидатам навіть при найновїших виборах, що по словам консолїдаційних органів відбували ся вже без пресїї. На позір здає ся, що «любимець» народу, наш домородний Шенерер, держить все в своїх руках. А на ділі росте повсюда апатія, а консолїдація звільна розлазить ся. Той іде хвилево горою, що кричить, а розуму політичного в него хиба стїлько, що вистанє заповнити одно число «Дїл-а» або «Галичанина». «Tetschener Ztg.» відфотографувала не лише табор націоналів німецьких, але мабуть і нашу руску опозицію.

Міцкевич межі соціялістами.

Польскі дневники промовчали торжество, аким почтили соціяльні демократи польскі відкритє памятника Міцкевича в Кракові. Они подали лише коротку звістку, що соціяльні демократи вирушили громадно перед памятник і зложили там вінці. Аж «Arbeiter Ztg.» мусїла їх виручити. Там і читаємо: В недїлю обїйшла торжество Міцкевича польска шляхта і всі, що межі славянськими братними народами є ворожо для люду успособлені: Молодочехи, російскі реакціонери і клерикали, що взяли участь в тїй шовїністичній оргїї. Вчєра (29. червня) обїйшов се торжество пролетарїят. Він віддав честь найбільшому поетови польскому а zarazом голосителеви соціялізму. В середу рано відбули соціяльні демократи в уїзжалнї збори, яких не бачив Краків від дня принятя Бадєнього. Зібралось до 5000 товаришів, для деяких не стало місця в сали. Були і селяни в різнобарвних строях, були і заступники пролетарїяту з Прує і Росїї, депутації робїтників зі Львова і других галицких мїст, з Шлеска, з Острави Моравскої і т. д. Були і заступники чєских соціялістів, послаи Цїнгр і Бернер, приїхав і товариш Креїчі яко редактор «Prava lidu», були і послаи Дашиньскїй та Козакєвич.

На трибунї стояв бюст Міцкевича в терневїм вінці, який прислали товариші з Галичини і Шлеска. Перед трибуною стояли товариші з 54 вінцями. На всіх були червоні шарфи а на шарфах написі: «Wrogu carstwa». Чєскі соціялісти прислали вінєць з написю: «Великому єспївакови і борцеві за соціялізм».

Товариш Дашиньскїй предїсїдав зборам. Товариш Марєк держав річ. Він сказав: Всї темні сили подали собі руку, щоби не допустити до сего торжєства. Але нїяка підлота (Schurkerei) не в силі спинити, щоби соціяльні демократи сказали те, що чувствують. Міцкевич був поетом і політиком. Француска революція обняла і царську державу. Великі ідеї волї, рівности і братєрства залунали і там і ми бачимо Міцкевича в тайнїй оргїїзації, що не мала на метї політики, а союз ідеалїстичної молодежи. Брутальна сила царїв російских намагалась здавити ті благородні пориви. Міцкевича увязнено і він відчув душу угнетєних. Він став до борби за волю і право. Міцкевич був революціонером на поли поезїї. Він убив мертвий клєсицизм а воскресив романтизм. Нарїд одушевив ся єго піснєю. Але Міцкевич був і горожанином своєго краю, поетом-агітатором, що ділав на мїліони не лише словом але і ділами. Де лише народи бороли ся о свободу, в Італїї, на Балканах, всюди був Міцкевич, формував легїони, заохочував. Він розумів, що вольність одного народу є порукою вольности всіх народів. Він розумів ітернаціональну солідарність народів. Міцкевич був соціяліст. Він докладно бачив борбу угнетєних з гнобїтелями. Він знав, що духовєнство сполучить ся з шляхтою і з капїталом проти праці пролетарїяту. Але те все промовчано при офіційнїм торжєствї, а натомість кокетовано з царизмом. І ось сталось, що лише соціяльно-демократичне сторонництво зумїло віддати честь сєму поетови, що стоїть найближше до ідеалів соціяльної демокрації.

Товариш Креїчі поздоровив відтак польских соціялістів в іменї чєских товаришів. І чєскі соціяльні демократи почитають Міцкевича, найбільшого славянського поета. Він належить нинї до сих, що борють ся під прапором ітернаціонального соціялізму. А наколи противники кажуть, що Міцкевич був релїгїйний, то не була в него церковна релїгїйність. Як Таборити і Гусити, так і Міцкевич стояв за чистою вірою серця і чувства. Чєска і польска буржоазія євяткували братєрство в Празї і в Кракові, але небавом они побють ся з собою. Лише солідарність пролетарїяту чєского і польского може бути тривкою, бо ся солідарність оперта на економічній підставї, на єпїльности інтересів всіх уярмлєних.

Товариш Бернер сказав: В торжєствї Палацкоєго не брали участі чєскі соціяльні демократи, бо Палацкїй яко учений і горожанин не зробив нічого доброго для народу. За те берем нинї участь в торжєствї Міцкевича-соціяліста. Чєска шляхта братає ся нинї з польскою шляхтою, а забула, що ся польска шляхта голоєувала перед роками за вїймковим станом в Празї. Шляхтичі обходять память Міцкевича! Як би Міцкевич жив, то копнув би їх ногою. Они одушевляють ся єго поємами, але горе їм, як ті поєми вселять ся під кришї селянскї. Тодї амїнь їх пановано!

Дашиньскїй закінчив торжєство зазивом, щоби товариші не дали ся провокувати єзїтам, що виставили проти них на ринку вїєско.

Торжество се «імпозантне» покінчилося, як каже «Arbeiter Ztg.», імном «червоного штандару».

Коментар до сего злишний.

Вісти політичні.

Цісар не санкціонував ухвали сойму Долішньої Австрії (внесена Коліска), котрою сказано, що викладовим язиком шкіл Дол. Австрії є виключно німецький язик. Німецька праса дуже обиджена.

З парламентарних кругів доносять, що ґр. Тун думає на серію по конференціях з Німцями знести язикові розпорядження, а видати на основі §. 14. язиковий закон.

Pester Lloyd похваляє ухвалу німецької шляхти з минулої неділі. Німці і Чехи мусять найти дорогу до справедливого порішення своїх претенсій, а се може стати ся лише тоді, як обі сторони приймуть посередництво правительства. Німці можуть прийти назад до керми державних справ лише через уміреність. Ані ґр. Освальд Тун ані др. Беррайтер не зраджать німецьких інтересів. Радикалізм теперішній Шенерера шкодить більше австрійським Німцям, ніж нікого не в'язучі переговори з ґр. Туном.

Шенерер, Іро і товариші скликають до Хебу на 10 липня віче, в річницю забороненого торік ґр. Баденім віча. Крім сего розведено агітацію, щоби німецькі міста уміщали написи на улицах на чорно-червоно-золотих таблицях.

Посадник Сольногорода, Целер, зложив своє достоїнство по причині нападів радикально-німецьких дневників. Він супротивив ся в своїм часі висилці кондоленційного письма розв'язаній міській раді в Градци.

Вибори до розв'язаної міської ради в Градци відбудуть ся в днях від 20-го вересня до 8-ого жовтня.

Межи «Politik-ою» а «Polsk-им Słowo-м» розвела ся мала полеміка о Шлеск. Послідній орган подав на днях замітку, будь-то Чехи чехізують Поляків на Шлеску і підносять претенсії до західного польського Шлеска. У відповідь каже «Politik», що так дійсно не є. Послідній спис людности на Шлеску виказав, що чеський елемент там зменьшив ся, а польський зріс. На тепер треба обом народам спільно бороти ся проти германізації Шлеска, пізнійше буде можна говорити про демаркаційну лінію межи Чехами а Поляками на Шлеску.

В дневниках вiдeньських веде ся заєдно борба о високість квот як неменьше і проти змаганя Угорщини, управити свої відносини митово-торговельні з Австрією зовсім самостійно. Ще на полі промисловім не завадила би Угорщині самостійна ість митово-торговельна, але хлібороби угорські потерпіли би дуже, бо в такому случаю Австрія обходила би збіжем галицким і російським з виключенем угорського.

Намірена подорож цісаря Вільгельма до Палестини викликала в прасі французькій і російській всякі здогади. Французькі дневники боять ся, щоби Франція не втратила виключного свого протекторату над католиками Входу. Кардинал Копп мав іменно просити Папу, щоби Папа протекторат зволів віддати Німеччині. З паденем протекторату упав би і політичний вплив Франції на Туреччину. Російські дневники поділяють погляди французької праси і негодують взагалі на те, що Німеччина в найновіших часах стала дуже вмішувати ся в справи Входу. «Новое Время» каже: Доси держала ся Німеччина політики Бісмарка, котрий за справи на Балканах не хотів жертвувати ні одного гренадира поморського. Нині цісар Вільгельм дуже журить ся навіть справами в Малій Азії. Франція і Росія мусять пильно слідити всякі кроки Німеччини на Вході.

З Парижа доносять, що міністер Кавіняк признав у вчерашній своїй річі в парламенті формально, що Драйфуса невинно засуджено, з чого виходила би конечність відновлення процесу. Вість ся походить однакж лише з жерел радикальних. Процес Золя, що мав відбутись 18. липня, відложено на просьбу обжалованого. Золя і пані Драйфусова приготувляють меморіал, в котрім має бути доказана невинність Драйфуса.

З Куби доносять до Мадриду через Лондон, що війська іспанські опустили місто Сант-хаго і переломили неприятельський табор, причім упало 56 американських офіцирів, межи ними пять генералів. Міністер колоній (іспанський) заявив однакж репрезентантови агенції «Фабра» що правительство іспанське не знає нічого о опущеню Сантхага через залогу іспанську. Ескадра Камери находить ся ще заєдно в суезьким каналі.

Американці заняли для себе острови Гавайські на Тихім океані. І з Вешінгтону доносять, що 7. липня прийшло до сухопутного бою під Сантхаго. Війська Девія заняли Кавіте під Манілею. Вожд ворохобників, Аґвінальдо, проклямував республіку на Филиппінах.

НОВИНКИ.

— **Галицко-руська група** під режисерією Костя Підвисоцького загостила минулого тижня на 22 представлення до Хотина, а звідти переїде до Каменця подільського на дальший цикль представлень. Доси пробувала та група, що поствалала з бувших членів галицького руско-народного театру, в містах Замостю, Любліні і в Бердичеві. Позаяк по указу з 1876 р. крім руских пес, вимагаєть тут ще й російських водевілів, то управитель групи Кость Підвисоцький заангажував деяких російських артистів і побіч представлень українських виставляє й російські пьеси. В Бердичеві зміцнилася ся група заангажованем звісної на Україні героїні-любовниці і разом сопраністки Кочубей-Збановської, а також заангажовано на капельмайстра укінчившого імператорську консерваторію музичну в Москві І. Влашка співачка тенора Владка і хор. Матеріяльне поводжене трупи з кождим представленем росте, а російська преса, як «Волинь», «Кіевское Слово», «Біржевія Ведомості» і иньші виразились про се товариство симпатично. Із Каменця подільського наміряє трупа Підвисоцького загостити в Чернівці, а може і в Галичину; наколи-ж се не удало-б ся, то на зимовий сезон займе Кишенів, Одесу, Херсон і Николаїв. Трупа має на думці збільшувати українсько-руський репертуар на Україні галицкими драматичними і композиторськими творами.

— **Наслідки вiймкового стану.** Намістник ґр. Пінівський відобрав на основі §. 7 буква а) законна з 5. мая 1869 В. з. д. ч. 66 а також силою міністеріяльного розпорядження з 28. червня 1898 виходячим у Львові соціалістичним і радикальним часописям Robotnik, Monitor і Громадский Голос, а рівнож виходячим в Цешині часописям Wiencie polski, Pszczółka, Równopole дебіт почтовий до 33 новітів західної Галичини, обнятих станом вiймковим. Рівночасно видано наказ розширювати наведені часописи в західній Галичині.

— **Стілько правди на світі,** що в мене і трохи в Бога — сказав циган. Такий сам аксіом висказав по невдалих виборах д-ра Франка в Тернопільщині «Громадский Голос». «Що др. Франко не вийшов з виборів послом — пише «Гром. Голос» — причина лежить в тім, що попи, що належать до сконсолідованих Русинів а були при виборчій комісії, закрали голоси Франкови. Притім допустили ся також сконсолідовані Русини крайної підлоти і зради. «Діло» писало такі підлі брехні на нашу хлопську партію і нашого кандидата, що редакция «Гром. Голосу» вважала мизшим своєї чести відповідати на ті брехні. Центральний комітет сконсолідованих ніби то не затвердив кандидатури Гладішовського тай оголосив день перед виборами, що не ставляє жадного кандидата, а тимчасом деякі члени того комітету попірали кандидатуру Гладішовського. Піп Миронович (з Березовиці) підсилав людей, щоби радикалам розбиті віче і Франка набити. Сконсолідовані попи водили ся попід боки з жидами і хрунями так, що розярений нарід називав їх жидівськими рабінами. Вороги наші були сильні. Они агітували проти нас підлотою і брехнею. Все порушили, щоби тільки поконати того хлопа, що вже став добивати ся людських прав для себе. А проте однакж би не крадіж і не опуканство, то хлопський кандидат був би вийшов. Нема нам проте що оглядати ся на иньші партії, бо се люди, що служать урядови (сконсолідовані!). Нема що вірити попам, бо і ті стоять в службі уряду. Тільки робітний нарід, то люди культурні і придатні до поступу. Але треба нам ще сильнійшої єдності, відваги і пожертвованя, а тоді — здусимо ворожу силу» — Сам стиль показує вже високу культурність наших радикалів. А що то буде, як ще прийде поступ?! Слова: «підлота і брехня, брехня і підлота» будуть за слабі, щоби виявити культурність робітних людей...

— **Нова ластівка весни для урядників.** N. fr. Presse доносить, що міністер др. Кайцль прирік посадникови Любляни, котрий бавив на днях у Відні, що реґуляція урядничих плат буде переведена ще в текучим році. Коли?

— **Архикнягиня Стефанія** з донькою Елисаветою виїхала в четвер вечером до Англії.

— **Шкільні лікарі.** Санітарна комісія міста Львова ухвалила завести інституцію шкільних лікарів. З найблизшим отже роком шкільним міські лікарі будуть в означенних речинцях переводити ревізії шкільних будинків і дітний. Приватні заведеня будуть обовязані постарати ся о таку саму лікарську опіку власним коштом.

— **Німецький університет** в Празі так тяжко підупав що до фреквенції, що бурші розвели агітацію в тім напрямі, щоби з слідуочим роком записувались там і ученики з Німеччини.

— **Огні.** В Чорткові згорів дня 6. липня с. р. млин турбіновий, власність фундації Садовського. Шкода, переважно убезпечена, вносить около 200.000 зр. Звиш 100 робітників лишилось без занятя і хліба. — В Постолиці, повіта гусятинського, згоріло дня 30. черня 7 загород. Кілька днів пізнійше вибух опять огонь і в протягу години знищив 25 загород, з котрих одна лише була убезпечена на 300 зр. Причиною пожежу в першій случаю було неосторожне висипане попелу, в другім случаю діти, бавлячи ся сірниками, підпалили будинок. — Дня 5. липня згоріли в Білобожниці дві селянські загороди.

— **Зїзд лікарів польських** відбуде ся за ініціативою др. Ів. Потоцького в Риманові, замість в Познані.

— **Чи жидови вільно уживати хреста для реклами?** Редактор не виходячої вже львівської противжидівської газетки «Nowy Naród», п. Богдан Чайковський, віддрукував був ряд статей: «Верх жидівської безличности», «Осторога перед мантієм», «Веселий день» і иньші, в котрих не розбираючи в словах нападав на властителя дроґуерії у Львові, Лешка Цукра. Назвав его «пейсатим Лешком», «безличним паршивцем», «драбом», «жидівським злодієм», «людиною, що підшиває ся під імя Лешка, а є властиво Лейбусь, Лейба» і вкінци виказував, що Цукер продає в дроґуерії гумові артикули, котрі зі взгляду на приличність годі назвати. П. Чайковський писав також о Людвіку Файґлю (чеськім жиді), властителю магазину фотографічних приладів, що встид для львівської чеської колонії, аби «такого паршивця» терпіла межи собою. Друкував ту газетку п. Щасний Беднарський, отже жидки Цукер і Файґель заскаржили обох, т. є. Чайковського і Беднарського о обиду чести і розправа та відбула ся минулого четверга перед львівським трибуналом. Обиджених заступав др. Сумпер, а обжалованих боронив др. Домічек. В своїй обороні виявив Чайковський погляд, що назва «паршивець» не є так само обидою як «закатарений», бо обі означають фізичну хоробу. Дальше виказав обжалований, що жид Цукер хочачи звернути більшу увагу публіки на свої гумові артикули для дискретного ужитку, виставив для реклами на великих таблицях знак хреста, а прості люди відкривали голови і хрестили ся, думаючи, що то щось реліґійного. Вкінци назвав Чайковський в суді Файґля лихварем і заявив, що як би жиди хотіли засимілювати ся з християнами, їсти то, що ми, так само убирати ся і так само виглядати, «то прийшло би хіба — повісити ся». Др. Сумпер розширив в часі розправи своє обжаловане на Чайковського о «очернене», а трибунал потвердивши питання що до обиди чести і очернення засудив обжалованого на пів року арешту. Засуджений зажадав 3 днів наміслу що до зажалена неважності. — Так отже питання, чи жидови вільно уживати знаку хреста на своїх препаратах, остало не вияснене і думаємо, що компетентні круги вглянуть тепер в ту справу. Такі факти обурюють чувство християнське і круги міродайні повинні недопустити, аби они повтаряли ся.

— **Пані Лавдова-Горжіца** буде в осені виступати на сцені краківській.

— **В польській клубі** в Пешті прийшло 7. червня до бійки межи соціалістами а християнськими соціалами. З розбитої лампи вчинив ся огонь. Поліція вкінци опорожнила локаль.

— **Проф. Ягіч** обходив на днях 60 своєї родини, причім одержав множество желань з всеї Європи.

— **600 людей утонуло.** Страшне нещасте лучило ся семи днями коло Себль Айленд недалеко побережа Нової Шкоції в північній Америці. Іменно американський корабель «Кромертайшір» наїхав в часі густої мраки на французький особовий парохід «Ля Бургонь» і розрізав его через середину, так що парохід сейчас потонув. Погибло близько 600 осіб, між ними майже всі офіцири французькі, лише 170 подорожних і 30 моряків виратувало ся. Між виратованими є всього одна жєнщина. Потерпів також значно і американський корабель, так що другий парохід американський мусів его відставити до порту. Близші вісти о тій страшній катастрофі подають кореспонденти німецьких газет. Американський корабель з набором вапна їхав з Дінкерки у Франції до Філядельфії і стрітив ся з кораблем «Ля Бургонь» підчас густої мраки о 60 миль від Себль Айленд. На французькім

пароході, що їхав з Нового Йорку до Гавру, було 800 подорожних і корабельна залага. Удар був страшний. «Ля Бургонь», перетята через половину почала в одній хвили тонуть. Передня части потонула зараз, а части задна задержала ся на воді ще малу хвилю. З тої хвилі скористала залага і спустила на воду кілька човнів, так що 170 подорожних і 30 моряків могло уратувати ся. Прочі подорожні і решта залаги отже до 600 осіб, погибли. Всі офіцери французского корабля потонули також. Страшна то була сцена, коли мужчини доптали по жінцях і дітях, щоби здобути лише для себе місце на ратункових човнах. Дятого всі жінчини і діти згинули. Кількох подорожних Італійців в той спосіб добули для себе місце на човнах, що хотіли ножами пробити моряків, котрі їх не пускали. Один моряк убив на човні подорожного, розваливши йому веслом голову. Крик потоплюючих був страшений, та мимо всіх заходів не міг американський корабель багато помогти, бо був сам сильно ушкоджений. Всіх виратуваних перевезено до міста Галіфаку.

— **Леопарді.** Світ літературний в Італії обходив на днях память одного з найвизначніших італійських поетів ліричних. З днем 29-го червня с. р. минуло 100 літ від хвилі, коли в містечку Реканаті, біля Анкони, уродив ся гр. Джіакомо Леопарді. Уломний, а притім томлений без'устанно недугами і бідю, Леопарді становив тип людської недолі, а рівночасно належить до найвизначніших представителів песимізму в поезії. Нігде правди діти, сам Леопарді пристрасно виступав проти погляду своїх земляків, мов то причини его безнадійної філософії треба було дати в особливих его обставинах і досвідгах, а доводив, що філософія та є вислідом его думок, дослідів і розуму. Всеж таки умови его окруження не справляли ему надто великого впливу. Маєток вітця встарчив ледво на скромне удержане родини і лише коштом найбільших жертв міг Леопарді від часу до часу перебувати в Римі, Пізі і Фльоренції. До нужди в родиннім домі причинила ся з часом суперечність між вітцем а сином. Отець, вихований в консервативних засадах, споглядав нерадо на персяккі песимізмом твори сина. Але й пізнійше, коли розстав ся з вітцем, жите не принесло ему багато розкоши, а навпаки немало розчаровань і недолі. Незадоволений з себе і людей, помер дня 14-го червня 1837 р. в домі свого приятеля в Неаполі. В творах того поета звучать передовсім дві струни, меляхолія і сатира. Скарги на моральний і політичний упадок Італії, заохота, звернена до земляків, щоби ступали слідами своїх великих предків, становлять зміст лише кількох его перших поезій, за те в пізнійших поемах зникає щораз більше надія на ліпшу будучність і участь в народнім руху, уступаючи місця чорній резігнації і розпуці, передчути і бажаням стерти. Своєю дорогою, твори ті відзначають ся незвичайною красою зверхної форми і глибиною думки.

— **Злодії в Щиреччині.** У нас не аби як розгосподарували ся злодії. Недавно, як доносив «Руслан», вломали ся були проворні пташки до костела в Щирці і забрали навіть чаші та деяку церковну посуду. Коли-ж наші господарі-селяни зачали виганяти свою худобу на пасовище, а коні липати на ніч на толоках задля недостачі наші, меткі лиходії кинули ся помежи людську худобу, зачали вибирати що найліпші коні та водити їх сьвітами. Одної темної ночі енергічному фірерови-жандармови зі Щирця К. удало ся придержати при порожній коршмі в Ч* віз з украденими кіннями. На возі сидів здоровенний злодюга, котрий заки жандарм міг похіснувати ся оружем, мацнув К. так цілно друкком по голові, що той упав на землю. На свист злодія збігли ся его товариші, що господарували в недалекім селі, та так обложили побоями бідного жандармиска, що він ледви лишив ся при душі; самі-ж щезли безслідно в нічній темряві. Взагалі в нашій стороні діють ся страшні і дивні події. Села Піски, Лани, Острів, Дмитре та др. доставляють величезний контингент не тільки ярмарочних злодіїв, але просто рабівників, що готові замордувати безвинного чоловіка, щоби тільки видерти від него кілька крейцарів. Понеже в крадежах нічних беруть участь і проворні жида, для того украдене пропадає наче кинений у воду камінь. Може би органи безпечности подвоїли свою тяжку працю та енергію, щоби раз положити кінець тим страшним пакостям.

Д. Л.

— **Романтична історія.** Перед краєвим карним судом в Чернівцях ставав на днях 27-літній вірменин, поміщик з Бабина, Кастан Давидович, обжалований о уведенє 22-літньої, хорошої жидівки Естери, дочкі тамошнього поміщика Мойсея Кармеліна. Судова розправа виказала, що

Естері яко малій дівчині попала в руки християнська біблія, в котру вчитавшись, она полюбила християнство, почала християнською вірою интересувати ся і в міру, як побільшалась у неї любов до християнства, росло також легковаженє для жидівської віри і для нерозумних забобонів, які в домі єї родичів, фанатичних і темних хасидів, були на дневнім порядку. Ставши зрілою, просьвіченою дівчиною і познакомившись з молодим християнином Кастаном Давидовичем, Естера почула щирю для него симпатію, не числячи на то, щоби вийти за него за муж, но надіючись, що при его помочи стане християнкою. Кастан залюбив ся в дівчині і при помочи парубка Кармеліна, Грицька, молоді люди довше як рік мінялись листами так, що ніхто нічого не підозрівав. Нараз одного дня в полудне Естера пропала. Минає кілька найцять годин, наконець і весь день, а Естери нема і пропав о ній слід. Старий Кармелін став глядіти за дочкою, об'їхав кілька сусідних сел і містечок, але дочкі найти не міг. Іде вкінці з Грицьком, котрий нічим не журив ся, в Кіцмань і в дорозі з зболілим сердцем питає Грицька, чи не знає він що о Естері. «А що?» питає Грицько. «Пропала!» — відповідає Кармелін. «Як то?» — говорить Грицько — таж перед двома днями она посилала мене з пакунком до тої а тої баби. — «А ти чому не сказав?» — сердить ся Кармелін. — «А мені що до того?» — відвідає Грицько наївно. По витці до клубка дійшов Кармелін, що его дочка в пакунку вислала свою туалету. Пакунк забрав сейчас з хати тої баби служачий Давидовича, а сама Естера, оставивши незаметно дім, удалась на дорогу, де ожидала єї повозка Давидовича. Давидович відвіз Естеру до поспішного поїзду в Неполоківці, звідки поїхала Естера до Кракова і там в однім женьськім монастири охрестила ся. Против Давидовича вніє Кармелін донос о уведенє, наслідком чого Давидовича арештовали і пізнійше оставили на свободній стопі за кавцєю. Сам Кармелін пустив ся в погоню за дочкою до Кракова, но не удалось ему відклонити єї від прийняти християнства. При розправі явилась дочка Кармеліна яко християнка Антонина яко сьвідок. Коли дівчина стала перед хрестом присягати, присутна єї мати омліла, а отець з болю скорчив ся. Яєні, сьмілі відповіді дівчини дали доказ, що є она сьвідомою християнкою, не була уведена, але сама оставила родинний дім, щоби удостоїтись прийняти тайни хрещеня, наслідком чого суд о-свободив обжалованого від вини і кари.

— **Анонімні листи.** Агітація в повітах західної Галичини, що завдяки жидівській зухвалости використала ситуацію до рабівничих забурень і довела до так сумних результатів, ще не устала. От недавно гр. Генрик Шеліський, властитель Комборни і Козови, одержав анонімний лист з погрозами. Гр. Шеліський згриз ся тим листом до сеї степені, що захорував.

— **Будучність людского роду.** Рід людский протягне вже не довго. За чотириста літ чекає его загальна смерть і по раз перший від сотвореня сьвіта совершенний спокій і тишина запанують на землі. А вигасненє людского роду не вступить наслідком гріхів, ані з великого цивілізаційного перерафінованя, але людскість умре — удушена, от і всьо. — Таку прогноту видав на днях дуже високо цінений фізик англійський, др. Томзон, котрий за свої великі наукові праці одержав від королеви Вікторії титул лярда. Послухаймо, якими аргументами доводить сей ученый своє предказанє. Чоловік потребує до віддиханя конче кисня, що находит ся у въздусі. Звідкиж він там бере ся? Коли земля з плинної кулі зачала остигати і покривати ся скорупою, була окружена атмосферою з азоту і вугляної кислоти. Правдоподобно не було в тій атмосфері кисня в вільнім стані, бо не найдено его в заглибленнях первістних скал. Весь теперішний кисень був випродукований ростиною, котра під впливом сонця має сьвійство, виділювати кисень з води. Остаточко кисень дістав ся до атмосфери і в часі цілих століть ростины та дерева помагали при віддиханю людским і зв'їрячим легким. З другої сторони ростиність приготовляла склади вугля під верствами землі. Так отже скількість кисня в въздусі побільшає ся при побільшеню ростиности, а поменьшає ся при паленю і з'уживаню ростиных продуктів. Колиж взяти на увагу сильний приріст людности, а з другої сторони ще сильнійше спотребованє пального матеріялу в промислї, то на основі математичного обчисленя, після ученого фізика д-ра Томзона, запас вугля не вистарчить нам довше як на 400 літ. При з'ужитю цілого запасу вугля, вичерпають ся всі запаси кисня, людскість не буде могла віддихати і удушеть ся. В який же спосіб можна-б продовжити істнованє людского роду

бодай на 2—3 столітя? На то дає ученый таку раду: Садіть ліси, плекайте сади і-старайте ся, щоби як найбільша части землі була покрита, ростиною, і в той спосіб побільшайте запаси кисня до нашої розпорядимости. Чотири столітя! Справді не дуже багато... І чи варта на так короткий час робити далекоюяглі політичні проєкти, хіба що люди не схотять дати віри ученому котрий так немилосердно страшить людскість близьким кінцем сьвіта!

— **Дрібні вісти.** В Войславичах, повіта сокальського, відбуде ся дня 10. липня с. р. аматорське представленє «Учителя» Франка. — З'їзд польского товариства педагогічного задля стану виімкового не відбуде ся, як було заповіджено, в Кракові, але у Львові. — Дня 26. липня с. р. відбуде ся вінчанє окінченого богослова п. Теофіля Кордуби з п-ною Марією Бачинською в Городици. — В Стібні в перемискім повіті убив грім підчас бурі дня 29. червня двоє людей, що сховали ся були перед зливою під копицю сїна; сїно згоріло.

Телеграми.

Відень, 9. липня. Молодоческі делегати конференції вчєра опять з гр. Туном. Вість «Vaterland-a» про заведенє перекладчиків при урядах безосновна. Прибув тут пос. Феріанчич, щоби поконферувати з гр. Туном і Яворским в справі звісного рішеня апеліаційного суду в Градци. Яворский не скликав парламентарної комісії «Кола», а лише з президією «Кола» має в суботу відбути нараду з гр. Туном. В сферах правительства боять ся, щоби председателі клубів лівиці, що скликались на неділю (10. липня) до Відня, не поспеували початого порозуміня. — Цісар санкціонував ухвалу галицкого сойму, призволяючу Судовій Вишні на побір оплат від спірітусу.

Прага, 9. липня. Nar. Listy негодують дуже сильно на гр. Туна за намірене заведенє перекладчиків при судах. Негодованє се є однакж безпредметове, бо вість «Vaterland-a» показала ся видумкою.

Пешт, 9. липня. Ув'язнені динамітарди суть селянами з Цеґледу, що не мають доброго понятя о атентатах. Суть се жертви соціалістів. Замах на цісаря хотіли они виконати 11. цвітня, коли цісар прибув до Пешту на ювілейне торжество угорської конституції, в місци, куди цісар навіть не мав їхати. Від Варконього жадали письменно 40 зр. яко зворот коштів за положенє міни, якої не уміли навіть покласти.

Льондон, 9. липня. Російський посол в Пекинґу заявив китайському правительству, що Росія буде змушена зайняти якусь провінцію китайську, як би правительство наважилося будувати залізницю в північних провінціях Китаю.

Париж, 9. липня. Правительство упімнуло ся опять у Порти о відшкодованє горожан Французских, що потерпіли при останніх заворушеннях вірменських, і то в найкоротшій часі. Инакше ужиє відповідних средств.

Царгород, 9. липня. Порта не прийняла предложєня на вибір адміністратійного комітету для Крети з посеред членів народного збору, котрий є нелегальний, а запросила консулів євр. держав до султана на нараду.

Мадрид, 9. липня. Ескадра Камари верта домів. Потверджує ся, що до Сантхаґо прибули помічні війська з внутра Куби під проводом Ескаріі і Наріоза. Сам ген. Пандо ранений в бою під Пальмас. Чи прийшло до другого бою під Сантхаґо? — незвісно.

Вешінґтон, 9. липня. Семпсон не вплине до пристани Сантхаґо, доки не знищить кріпости Моро і підводних мін в сусіднім проливі. Ген. Шафтер укріпив узгір'я понад Сантхаґо. О мирних переговорах тут не чувати.

Новий Йорк, 9. липня. З розбитого корабля Бургонь уратовано 119 пасажирів а 108 моряків. Число всеї залаги виносило до 540 осіб. Після других вістий прибуло до Бостону 163 уратованих пасажирів. З 1. класи ніхто не виратував ся. Діти (до 50) пішли всі на дно.

Головний склад в аптиці

164 170—?

Жигм. Ружера
під «Срібним Орлом» у Львові.

МАЛЯГА З ХІНОЮ

маляга з хіною і желізом

яко знамените средство в ослабленях, реконвалесценції і т. п. об'явах.

Ціна бутельки 3 корони.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, уліця Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всілякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 30—52

Всілякого рода

інструмента
музичні

найдешевше в
виключнім фаб-
ричним складі

І. Капралика у Львові.

147 Цінники даром. 16—24

ГАРМОНІОМ

до науки співу церковного ви-
готовляє спеціально парова
фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на раті. Прошу
жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм
у Львові.

205 9—15

РОБІТНЯ СУКОЇ ДАМСКИХ

Емілії Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., I. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густо-
вно і по приступних цінах. 21-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в особних годинах.
Замісцеві панночки приймає на помешкане.

1000 тукот цигаретових за
I зр. поручає фабри-
ка тукот

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, уліця Галицька число 12.

Замовляючим 5.000 тукото ра-
зом опакowane і відсилка franco.

Ново отворена робітня

Горсетів, Рукавичок і Бандажів Г. Гальянговського

у Львові, площа Бернардинська, ч. 3. 141 37—40

виконує на замовлення:

Руптурові бандажи, паси на живіт, ортопедичні горсети і звичайні,
кулі, щудла, машини на ноги, суспензорія, рукавички «glasse»,
дунські і козлові. Оправляє: подушки, шапки, шельки, екрани, диваники,
тасьми до дзвінків і т. д. в як найкоротшим часі по найнижших цінах.

Новість! Новість!

„Дальновид“ (законно охоронений!)

Той дуже знаменито зладжений дальновид дає 10-кратне побільшене,
яке лучає ся тільки при польових далековидях. Над подив величава
дальновидь!! Всюди незмірні успіхи!! Особливо в подорожах і на про-
гульках і т. и. Одна проба перевисить всякі очікування. Ціна удивляючо
низка лише 2-75 зр. (франко) в елегантнім етюі. Висилає за надісланем
готівки, (також марками) або за посліплатою

C. SCHOLZ,

Wien, II, II, Kleine Pfarrgasse 31.

Просимо при замовленнях покликати ся на нашу газету.

Цінники gratis i franco.

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНІ!

ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕ-
РЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ
ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОВІВ З МЕТАЛКУ, ЛИТИХ НА-
ПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ
ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

І ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.

(ПОБІЧ АПТІКИ ПЕТРА МИКОЛЯША). 146 17—24

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр.
за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні
по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко
ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-70, 4-10, 4-90 франко. —
Інші товари по умірених цінах. 74-?

Галицький КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4 1/2% на рік.

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з уліці Трибунальської
ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (пло-
ща Каструм), філія ул. Театральна 16

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі зняряди по-
чавши від найбогатших до найскром-
нійших. Цілі урядженя для покоїв
до спаня, салюнів, їдалень і др. —
Меблі оріхові, ольхові, чорні, також
зелісні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

203 24—52 ул. Лукасінського, ч. 4.

Учитель

орган руского
Тов. педаго-
гічного дво-
тижневник пе-
дагогічно-нау-
ковий, виходить від 1-го червня 1889
у Львові ул. Вірменська ч. 2. Перед-
клата на цілий рік 3 зр., на пів ро-
пу 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдєня!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД І РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітей

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсім Ви. Публику, що ви-
рабляє ОБУВ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайдє-
ня, з всякого рода шкір, як: Обувє мужеске і
дамске, також чоботи з хольвами тревалі, над-
мірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновленя
і направи Кальоші і Плащів кавчукові, всякі гумові приряди як також зельо-
ваня обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як
найкоротнім часі. — Дякуючи за дотеперішій ласкаві взгляди, і поручаю-
чьсь на дальше, остаю з глубоким поважанем

139 34—140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетри-
стика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: силь-
війше уваглядиюване артистичного викінченя навіть найбільш тенден-
ційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. I. В. Щурат: «Мої Листи (поезія)». — Кн. II. Едгар По: Новелі (в пере-
кладі Ів. Петрушевича).

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, уліця Зибликевича, число 34.

Вже появиля ся з друку РУСКА КУХАРКА

або

Школа варєня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Во-
лові, баранячі верпові і т. д.

Байцованє шинок, робленє зна-
менитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизні і т. л.

Знамениті рускі шпроги печені з
сіром, капустаю і т. п.

Робленє вкусного набілу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр
висилає франко Друкарня народова
Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готелі
Жоржа.